

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Herausgeber: Societad Retorumantscha
Band: 27 (1913)

Artikel: El reginavel della flora
Autor: Muoth, Eduard
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-189611>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

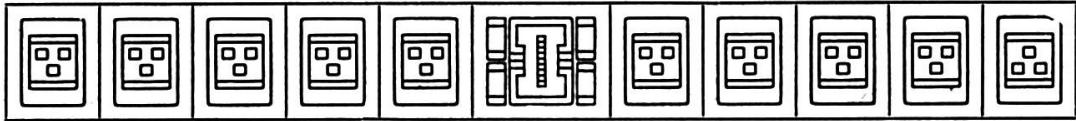
L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 11.08.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

EL REGINAVEL DELLA FLORA

DA
EDUARD MUOTH.

III.

Til festiv.

A.

Trombettas e staffetas,
Emprems Confederai ...

1.

La glisch davos la pézza
En terlischur flammègia,
La sia spada gézza,
Cun quella viv camègia.

2.

Roschadas animadas
Comparan sils rampars,
Smanond en fiug las spadas;
Il camp dil tschiel vegn clars.

3.

Atras la ner' armada
Schluettan las sgarschurs,
Pertgei ei tumentada
Dal fiug dellas aururs.

4.

Entscheiva fugia spèrta,
En fuola ferm secatscha;
Il dî vegn uss all' èrta
Cun sia clara fatscha.

5.

Cû il siu égl sesarva,
 Lû nescha mar de glisch ;
 Sur pézzas rocla l'alva
 Scô spéma della glisch.

6.

Il firmament d'azur
 Spuènta las rubaglias ;
 Ei dubla la splendur
 Suenter las stiraglias.

7.

Destada ei la tiara,
 Terlischa en rugada,
 La rî cun fatscha clara
 Fagend la selavada.

8.

Puspei 'ei daventada
 La matta de splendur,
 Cun niev tschupî ornada,
 Vengonza de honur.

9.

Diamants en miriadas
 Surtilan siu vestgiu
 Che dat spir solegliadas
 Sc'in firmament steliu.

10.

Spusa elegida,
 Ornada cun anials,
 Spusa beinvegnida,
 Tgiembla cun tschupials.

11.

Sur quels scô valutader
 Ei mess in aurifex
 Che ei in fin derschader,
 Striûn de artifex.

12.

Tgî ei il nies expert,
 Clomaus per valutar ?

Il nies *aviul* perdert,
A tuttas flurs in frar.

13.

El ei in spezialist
Cun studis fétg profunds,
Celeber farmacist,
Ils ses recepts ein buns.

14.

Adina sî marvègl
Per far la toiletta,
Selava el solègl
E suna clarinetta.

15.

„Haissa ! ô spaduns !
Oz ei in dî per nus !
Vegnî ord ils arcuns !
Oz ei in dî splendus !

16.

Il tschiel ei oz da luna,
Aviert ha tuts barcuns,
Oz ei rugada buna,
Nus oz vegnin rehuns !

17.

Haissa ! ô spaduns !
Oz mein nus en campagna
Per beiber vins schî buns !
O tiara de cucagna !

18.

Ils nos amitgs pussents
Oz arvan ils bazars,
Lur magasins flurents,
A nus schî dultschs e cars !

19.

Lur pavilions festivs
Bugen nus visitein,
Quels ein a nus parvis,
Beai nus daventein.

20.

Els porschan vin d'honur
 En calischs de cristal,
 Mâ nus turnein a flur
 Puspei il dî natal.

21.

Haissa ! ô spaduns !
 Oz vegni aunc fétg viv !
 Oz mein nus a sparuns,
 Oz ei il dî festiv !

22.

Oz tegnan *til festiv*
 Ils gronds dil reginavel,
 Els fan in tentativ,
 Qual seî il plî capavel.

23.

Er nus han envidau,
 Pertgei — han els saviu !
 Sch'els vessen emblidau,
 Els vessen encorschiu !

24.

En lur tîl festiv
 Nus mein scô Zeppelin ;
 Perquei vegn il plî viv
 Gest lû cû *nus* vegnin !

25.

En gronda compagnia
 Marschein, tenend la lontscha,
 Sunein en harmonia,
 Fagend egl ault ballontscha.

26.

Scô Indianers dein
 La nossa *fantasia*,
 Famus nus manuvrein
 En tun de simfonia.

27.

Haissa ! ô spaduns !
 Ei uras de marschar !

Sî cun ils sparuns !
Nus lein uss cavalcar !“

28.

Ed uss ìn regiment
Fa resonar trombettas,
Uss vegn en moviment
Armada de staffetas.

* * *

29.

Veseis leu sper il Rhein,
Da mintga vart la riva,
Leu sper il vitg Surrhein,
Veseis tgei veta viva !

30.

Entgins Confederai
Leu tegnan bien cussègl,
Discus seradunai
Sil post ein da marvègl

31.

Già il Favrer mintgin
Pinau ha alvas tschuttas,
Il Mars fan lû cumin,
Cû arver las capluttas.

32.

Han priu il lur quartier
Sper l'aua tier igl ogn,
Ch'ins seigi prest vitier,
Sch' ins prender vul in bogn.

33.

Mirei, cô 'ls seragheglian !
Tut ei allèrt e viv ;
Pilver, els secaveglian
Per arver til festiv.

34.

En lur empremas rietschas
Va tut en verda seida,

Da *purpur* ein capetschas
Ord mervigliusa teila.*

35.

Strameinan las capétschas
E fan s'alzar fimèra,
Ei vegn sittau en riétschas,
Mâ senza far canèra.

36.

Uss vegnan verdus strolis
Che fan scô fussen jasters,
Seglî ein ord ils monis,
Els han venal canasters.

37.

Suenter quels sbargattan
Vegliettas fétg falombras,
Adatg in tribel dattan
De buca rumper combas.

38.

Auters cuntercomi
Las rumpan dabugen,
Mussond cont spèrt ei vomi
Tier els cul lugar en.

39.

Els catschan ge el tratsch
La torta rutta, sècca,
Mâ spèrt cresch' ô in bratsch
Che dat puspei la tècca.

40.

Uss vegn il til historic
Dapî ils temps plî végls ;
El ha contegn simbolic,
Humor fâ leghers séglis.

41.

Cheu vegn cun faultsch la mort
Sin sia nav Charon,

* Salix: salisch, Weide
purpurea, L.
viminalis, Korbweide
fragilis.

En sia trésta sort
La punt digl Acheron.

42.

Cheu aud' ins il barlot,
Serraus dadens il bést,
Seglend en stuorn galop
Cun in lament zun trést.

43.

Scalcrogna tscheu macorta
E scarpa tut vilada
Dal salisch ina torta,
Per giu scurlar rugada.

44.

Anètg vegn la rugada
Tut alva scô la frina,
Essend durond scurlada
Midada en purgina.

45.

Vargai ein ils pagauns
Cun lur stgiras détgas ;
Uss vegnan ils cristgauns
Cun tut plî bunas métgas.

46.

Davont va *Salischtrést**
Cun roma tut manada,
Storschida viers il bést,
Scô fuss cun neiv cargada.

47.

O salisch ! dî a nus
Raschun della muncada ;
Pertgei aschî discus
Adin' en malencurada ?

48.

Udis? cô'l salisch schèma :
„Vus leis saver miu fatg ?
De confessar hai tèma,
Sin mei schai grond malfatg !

* *Salix babylonica*, L. Trauerweide.

49.

L'olmetta ei cargada
 En mei cun quolda grèva,
 Sin mei ei seartada
 La paupra mumma Eva.

50.

Da cheu per mei naschida
 Zun trésta ei sventira ;
 Ell' ei sur mei vegnida
 Cun ina sort schî dira !

51.

Pilatus, il derschader
 Figuras fétg macortas
 Ha fatg cun il Salvador,
 Fagend vegnir per tortas.

52.

Nus plontas senuspevan
 De talas gli furnit,
 Larmas nus spondevan,
 Negin lev' obedir.

53.

Cheu — o tresta sort !
 Ins ha sin mei mirau —
 Jeu hai clàmau la mort —
 Mâ ins ha mei sforzau !

54.

Sforzau de tormentar
 Divina innocenza !
 Da lû navent plirar
 Stô jeu per penitenza.

55.

En dolur profunda
 Jeu storschel il miu bést,
 Plirau hai mai avunda,
 Jeu sun il *Salischtrest*.“

56.

Suenter salischtrest
 Van auters plî da luna,

Pertgei il salischtrest
Ha implorau fortuna.

57.

Rugada della grazia
Sil salisch ei curdada,
Aschia la disgrazia
Vegnid' ei bandischada.

58.

Perquei uss vegn in miedi,
Senumna Medicin,
En maun tegn in remedii
Che num ha *Salicin*.

59.

El nèscha dalla scorza
De giuvna frastgasalisch,
La nauscha febra sforza,
Mâ ei in pétter calisch.

60.

Savens il pétter cloma
Quei ch'ei dultsch davér,
Savens ei ina flomma
Che zeivra aur dal fier.

61.

Ed uss ein tuts vargai.
Sur els ils Zeppelins,
Dals quals ein compagnai,
Van encurrend ils mins.

62.

Ils mins, las lomas tschuttas
Bugen van els a tunder,
Sedrovan cun manuttas
E vegnan mai ordlunder.

63.

Cû 'ls vegnan ô semèglian
Davér als muliners,
La frina bein cavèglian
A casa en murters.

64.

La frinasalisch laudan
 Cun nota „*superfin*“,
 Els vegnan scô ch'els audan
 Ch'aviert ei il mulin. —

* *

65.

Mirei uss, tgei spettachels !
 Ils *triembels*, pigns e gronds,
 Leu vegnan scô orachelis,
 Uronts e scuttinonts.

66.

Lur liaung' ei mai unfisa,
 Lur bucca maina dola,
 Els han uss quella disa,
 Far ir trasô la mola !

67.

Forsa han sin rucca
 La cûa d'in comèt !
 La vusch bugen ballucca
 All'asna dil profèt !

68.

Silmmez ei ge constat
 Che vegnan damas grondas
 Che van cun majestat,
 Scô tribel loschas ondas.

69.

Loschas scô pivuns
 E marschan en parada
 A pèr cun ils straduns,
 Ad ault va lur sgolada.

70.

Senumnan Africanas, *
 Sescriván Piramidas,
 Mâ uss ein Italianas
 Neu sur las alps vegnidás.

* *Populus pyramidalis, italica, L.*
Aleen-Pappel.

P. alba, Silberp.
P. nigra, Schwarzpappel.

71.

Suondan plî tschentadas
 Matronas personidas,
 Che vegnan nominadas
 Tenor scô ein vestgidas.

72.

Van ils cavèls en grisch,
 Lû vein nus l'*Argentessa* ;
 Sche stgira la cadiisch,
 Lû vein nus spèrt *Negressa*.

73.

Tut en verd vestgidas
 — Perfin han verdas rintgas — *
 Ein ellas oz vegnidas
 Per culs signurs far printgas.

74.

Als *signurs* dil triembel
 Autra plai colur ;
 Curclai ein tut a tgiembel
 Cun tschuttas de purpur.

75.

En agen tener-casa
 Els pèndan las vanauns,
 Perquei han mai ujara
 En casa cun dunnauns !

76.

Dilrest ein beinperina
 E vivan en carezia
 Che mai vegn da ruina,
 Che salva la rihezia.

77.

Els han buns serviturs
 Che portan quater alas,
 Che fan bia melli turs,
 Ell' aria mond en palas.

* Flurizjun feminina ha bardagliuns *verds*, masculina *cotschiens*.

78.

Cavaliers galants
 Ord veglia schlatta nobla,
 Fideivels adjutants,
 Staffèttas, scô ins drova.

79.

Aschia la natira
 Lubescha la spartgida,
 Mâ ella èra mira
 Ch'ei detti revegnida. —

80.

Mâ uss daplî per via
 — Alzei il tgau, mirei —
 Vegr gruppa d'industria,
 Pulit ranschaû eis ei.

81.

Saconts per crescentar
 A triembel la schnavur,
 Sforzau han el de dar
 La pial per far colur.

82.

La launa sia filan
 Lû auters en cadisch,
 Palégnna-lieur en tilan
 Per far vegrnir plî grisch.

83.

Uss vegrnan umenètts
 Che han termentas barbas,
 Els portan canastretts,
 Van encurrend lur jarvas.

84.

Sils triembels spèrt seruschnan
 E sèsan sin ils stumbels,
 Ensemen biars semuschnan,
 Enquéran giu ils brumbels.

85.

Cû empleniu els han
 Canasters sî a tgiembel,

Cun grond adatg els fan
Il lur retuorn dal triembel.

86.

Ils brumbels els uss smaccan,
En schunscha fan buglir,
Ditg sul burniu tschuâttan
Bien étg per far vegnir.

87.

Fan alla fin passar
Quel tras in fin lenziel
E lû laîn daguttar,
Schalar en in pign priel.

88.

Ei verda la colur,
Simbol della speronza,
In balsam en odur,
A plagas mitigonza. —

89.

Uss attenziun figei !
La vegn la mitologia ;
Vegnî ed explichei
Quella *triembellogia*.

90.

Cheu vegnan ensacontas
Che ston trasô bargir ;
Tgi ein las lamentontas ?
Lur num sas eruir ?

91.

De Helios las fêglas
Che bragian per lur frar,
Bargend sefan tut vêglas,
Mai calan de larmar.

92.

En triembels convertidas
Aunc bragian per Phaeton,
Lur larmas endiridas
Daventan electron.*

* Ovid, Met.

93.

Il til de nossa triembla
 In végł vegliuord concluda,
 Plî che tuts el trembla
 Aparti sezacuda.*

94.

Tenor sia tremblétgá
 Stô esser in basat
 E tenor la détga
 Grev buordi sin el stat.

95.

In dî il Segner mava
 Sil quolm dellas olivas,
 Cun ses giuvnals plidiva
 Semègliaas bialas, vivas.

96.

Las plontas s'enclinavan
 Tuttas a siu tur,
 Tuttas salidavan
 Il tutpussent Signur.

97.

Mo ina simulava
 E leva buca vér,
 Sidrètg in triembel stava,
 Fagend da nunsaver.

98.

Il Segner aulz' il dét
 E di encunter triembel :
 „Ti has in quét, loschett,
 Che va pilvê a tgiembel.

99.

Miu maun vul benedir
 Cun grazia e carezia,
 Mâ ti vul buc udir,
 Ti tegnas cun luschezia.

* *Populus tremula*, L., Espe.

100.

Ti vul buc salidar —
 Jeu diel tont a ti :
 Ti deies uss tremblar
 Sil *giuvenessendi*.“

B.

Quels han vestgiu cun guilas,
 Mantî cun miseroclas ...

1.

„Hehé ! tgi fa caniala ?
 Tgî marcla tont nies dies ?
 Danunder vegn garniala ?
 Ei dat pilver da gries !

2.

Hehé ! tgei toccanaglia !
 Jeu ditg stun buca noda ;
 Stô esser scroccanaglia,
 Seglida giud la roda.“

3.

„O na ti, tgei savilas ?
 Igl ei ils *Verds* che végnan ;
 Igl ei ils *Gronds cun guilas*,
 Er els lur til oz tégnan.

4.

Els ein in pau scalorgias,
 Il lur humor aunc glischa,
 Els san aunc far duas storgias,
 Schegè han barba grischa !“

5.

Co 'ls partan ô pischadas !
 Co 'ls taglian grossas talgias !
 Termentas fan risadas,
 Cû tuccan las miscalgias.

6.

Adatg ! mirei tgeinin
 Che seglia per la roma !

Igl ei lur harlechin —
Cun vusch sonor' el cloma.

7.

„Hehé ! hollâ ! adatg !
Tgi égl̄s ha, sa mirar !
Havend paun niev nus fatg
Stovein paner spurlar.

8.

Tutta ord fenestra
Veglia stô farcaglia !
Duvrar per far menestra
Saveis ils tocs da vaglia !

9.

Dentont mo nuot per mal !
Jeu sun in crèt, pulit,
Vi mo cun presa sal
Gizzar vies appetit !

10.

Veseis cheu mias raubas
De fina qualitat !
Jeu diel — senza flausas !
Han buca paritat !

11.

En rascha, largau, terpentin,
En cotgla, fulin, scarvun,
Creosot, benzin, paraffin
Grondissima hai provisiun.

12.

Hai er rabbitschau ina teila
De nossa renomada flanella,
Semèglia en tut alla seida
E nuot a pèr stat a quella !

13.

Filada ord dascharina
Da nossas dunnauns e siras,
Appârti ei medeschina
Encunter malgiugadiras.

14.

Quei clar a vus attèsta
 Miu lismer de hermers,
 El ha aunc ferma crèsta
 E ha — *dus tschentaners!*

15.

En auras tont diversas
 Pon ins vegnir lunatics,
 Mâ mai han las adversas
 Podiu mei far rheumatics !

16.

Daplî hai en conduct
 Gronda furnada *paun viez*,
 Nies renomau product
 Dapî temps végl e miez,

17.

Il pur de nossa Nordvegia
 Che maglia adina quest paun,
 A vus avunda perdegia
 La forza de quest graun.

18.

Graun ord secunda scorza
 Dil viez, nies niebel pégn
 E dat in paun de forza,
 Lunschô sul vies, jeu tégn.

19.

Hai er spezialitat
 En guilas pégn per bogns,
 Las dun per caritat,
 Jeu sun in tec de sogns !

20.

Saveis cun quellas guilas
 Er cuser sanadat ;
 Darivan da Sibillas,
 Jeu stun per realitat !

21.

Insumma — signurs e damas !
 Oz hai la gronda honur

De far stupentas reclamas
En nossâ e Vossa favur.

22.

Oz sai Vus presentar
Mes gronds signurs patrunz,
Vi els a Vus numnar,
Ein nobels tuts e buns.

23.

Sin quels bials dîs primavauns
Fan els sin bien gartètg,
Tont els scô lur dunnauns,
Tier Vus in pign 'spassètg.

24.

Han jer fatg toiletta,
Tratg giu las veglias zoclas,
Mess sî scô etichetta
Restnovas miseroclas.

25.

Veseis, cô 'l vegn lur pign
Cun siu vestgiu spir nuvs,
El ha, mirei, tgei ghign !
El tema gnanc ils lufs.

26.

Ses nuvs ein profezia
'Gl emprem e mo speronza,
Plaunsiu en compagnia
Davantan figiolonza.

27.

El ha barbis recents
Che sgreflan tgi che tucca,
El ha gizzau ils dents
De sia lada bucca.

28.

Scô enqualin dils miedis
Daddô in pau massivs,
Zuppau ha gronds remedis
Endenter ses barbis.

29.

Cû vus veis lavagau
 La aria en câvossa,
 Parenza bein in pau
 A quella della fossa;

30.

Sentend ins resistenza,
 Volend tier vus entrar:
 Lû quella pestilenza
Nies pign sa bandischar.

31.

Davér, il nies *gianeiver*,*
 Quel va cun pestilenza!
 Ad el, plî fermis ch'il peiver,
 Pô nuot far resistenza.

32.

Siu frétg, schäge buc gronds,
 Da gnir madirs el rèda,
 El drova ge dus onns,
 Il bien vul buna pèda.

33.

Buc mo fuss surrogat
 De vossa fava blaua,
 Plitost in megliurat,
 Scô vin ei meglier ch'aua!

34.

Ha èra el mai viu
 Las inslas de Antillas,
 Savens dentont udiu
 Divers scalins de sillas!

35.

El vegn ge importaus
 Da costa Summitschuns,
 Vegr mai sfalsificaus,
 El ei reals e buns.

* Juniperus communis, L., gianeiver, Wacholder.

36.

Rodunda, biala fava
 Che tila sin azur,
 Dal sez solègl barsada,
 Cun ina dultscha mur.

37.

Real caffè alpin !
 Cartei a mi, massèras !
 Cun in aroma fin,
 Scô muossan las fimèras.

38.

Survî beinduras el
 Enstagl dil vegl bubrâdi !
 Jeu sai vus dir che quel
 Ei in stupent vinâdi.

39.

Stoveis 'l etichettar
 Suenter lescha nova,
 Endretg el battigiar
Gianeivrè d'Alnova !

40.

Cun el vegnir a vitg
 — Ei drova buca dir —
 Vus scheis il vegl amitg,
 Quei spargna in bargir !

41.

Mo ch'er il *niev davènti*
 Vischin de vossa casa,
 Che vus, cû vegn in tènti,
 Haveies el en casa.

42.

Ei ina buna pétga
 Per vossa sanadat
 E nua ch'el sefétga,
 Stô ceder maladat.

43.

Ti lai haver malsogna
 Il num ch'ad ella plai,
 Plitost orsut cavogna
 Il plaz sil qual la schai.

44.

Ne gida ei far dir
 Surtut siu num igl um
 Che tei vul far morir?
 Catsch' fors' il num igl um?

45.

Bia meglier sei sche pèglia
 In ferme e gries bastun
 E ferm cùn quel lû strèglia
 Il dies dil nausch poltrun !

46.

In tal turschett e pal
 Per spèrt sdernar malsognas
 Va sî e pain' in tal
 Sin spundas e montognas.

47.

Quellas borlas néras
 Che han colur d'itschal,
 Ellas ein davéras
 Al mal in pum fatal.

48.

Ge, cû la gianeivra
 Sebett' en la battaglia,
 Lû trembla, fuî, sczeivra
 Tut mal e va en paglia.

49.

Las borlas lû daventan
 Ballas fulminontas
 Che tuccan e dersentan
 Maluras smanatschontas.

50.

Dentont sei clar che vus,
 Sche vus leis far bravuras,

Stoveis vegnir tier nus
E quei a dretgas uras.

51.

Mei pia igl atun
Per borlas de itschal,
Purtei la muniziun
El pign vies arsenal.

52.

Fa èra mal la bèra
Che vus stoveis tuccar,
Cû vus veis dua stèra,
Astgeis vus ge calar !

53.

Stoveis lû buc spargnar
La vossa muniziun,
Podeis cun vies sittar
Spindrar la posiziun.

54.

Vus essas in' armada
De mummas valerusas,
Figeis ina terradà
Cun nauschas contagiusas.

55.

Canuns ein vossas borlas
E catschan 'gl inimitg,
El stô von vossas borlas
Sbrigar en bucca ditg.

56.

La buna cuschaníera
Er drova la gianeivra
En bein enqual maniéra
Scô grossa, buna peivra.

57.

Baguos per balsamar
E per a sias uras
Las schéttas intschensar
E puolpas savurusas.

58.

Vegn èra d'ina mala
 Fimada — o saprist !
 Ne nuot d'haver ei vala
 En casa il dentist ?

59.

Sei buca lunsch plî sabi
 Ils dents de *medegar*,
 Che quorer spèrt tiel fravi
 Per quels schar incassar !“

60.

Mâ uss schei ir il *pign*,
 Els vegnan leu ils *gronds* ;
 Dals gronds talents dil pign
 Concluder sas sils gronds.

61.

Quels han giganta membra,
 Lur pass va sfrachigiond ;
 Von quel la tiara trembla,
 Sut el va sesbassond.

62.

Han fatscha d'Indianers,
 Vestgiu de catschadurs,
 Queissas d'Africaners
 E bratscha scô ils purs.

63.

Scô in ossus basat
 Che ei daditg in vieu,
 Cun malsegir sbargat
 S'avonza cheu il *Tieu*.*

64.

Sper el, losch enamiez,
 Persuna principala,
 Va loschamein il *Viez*,*
 En mondur' plî clara.

* *Pinus silvestris*, tieu, Föhre.
Abies pectinata, viez, Weißtanne.

65.

Scô ornament dil calisch
 Dil niebel triumfirat,
 Sbargatta er il *Larisch**
 Cun tschéra de bagat.

66.

Persuls lai dar perucca
 'Gl atun cû ei seccada,
 Mintg' onn vegn ord la trucca
 Nievverda; renovada.

67.

Tschels salvan la frisura
 Silmeinz siat onns entirs,
 Duvrond els mai tinctura,
 Han els cavels plî dirs!

68.

Tieu ha stgiers, liunghetts,
A pèr van en rudi,
 Viez plî quorts, claretts,
 Cun pètgens bein scarplî.

69.

Els han cun finas scalgias
 Cuvrétg il tètg-caplutta,
 Vestgiu cun brinas talgias
 Scadina giuvna tschutta.

70.

Viez catscha sia nuorsas
 Egl *ault*, vul ir sî prada,
 Tieu *penda* sias buorsas,
 El ei per la scargada. — *

71.

Per complenir il diember,
 Davos vegn in turist,
 Igl ei signur de *Schiember**,
 Celeber alpinist.

* Pinus Larix, larisch, Lärche.

Las miscalgias dil viez, stattan sidretg, quellas dil tieu pèndan.

* Pinus Cembra, schimber, Arve.

72.

Quel ge ha perscrutan
 Las pézzas della Flora,
 El tut ha registrau
 E nuot ha el schau ora.

73.

Perquei ha el fitgau
 Schî mintgamai *tschunc* plémas
 Entuorn siu tgau studiau,
 El tschontscha tut en rémas.

74.

Davos las sias squamas
 Ch'el drova scô tastgettas,
 Ins anfla bunas mammas,
 Zuppadas en nuschettas.

75.

Quellas ein grassettas,
 Qualitat sublima,
 Ston vegnir bunettas
 En schî migeivel clima !

76.

Sâ, sche las citronas
 Carschessen en grond diember
 En quellas aultas zonas,
 Che plâin schî bein al schiember?

77.

Savens quel serabétscha
 Alpinas sin tessaglias
 E tschënta la rabétscha
 Profundas sur sfendaglias.

78.

El mira mo riend
 Giu en profunditats,
 Culs auters discurrend
 Sur lur rivalitats.

79.

Fan ir bugen en roclas
 La bova de lavina

Per els vul quei dir zoclas
Scarpar giud dascharina.

80.

Els san cun far dèt crutsch
Spuentar las muntanialas,
Scô solver al camutsch
Lur barba dat duas nialas.

81.

Els han aunc conoschiu
Il Pascha Capricorn,
E lû morir han viu
Igl ultim capricorn.

82.

Els han teniu sil dèt
E senza resentir
Savens il tschessbarbett,
Mâ el puspei schau ir.

83.

Din temps entuorn miraglia
Avon lur stgiras tuors
Campava la sbieraglia
De razza luf ed uors.

84.

Enqual brav scadenatsch
Han fatg cun igl unviern,
Tratg ô la barba glatsch,
Mâ èra piars in tgiern.

85.

Havend els absolviu
La liunga scola aulta,
Han els in art empriu,
Mâ buc de truschamaulta.

86.

Els passan els vistitgs
Els nobels de artists,
Els van atras ils vitgs
E fan ils heradists.

87.

Cul lenn, schî bials, cotschnauns,
 Magnific marmoraus,
 Baghegian pigns Milauns,
 Lur art ei renomaus.

88.

Tablegian en castials
 Las stivas per baruns,
 Lur num ei amicalis
 En tiara dils Grischuns.

89.

Tschentond la necropola
 De lur atgna schlatta,
 Fundeschan metropola
 Per autra nobla schlatta.

90.

Bia nobels cavaliers
 Leu stavan dispettond,
 Beinduras èra sbiers,
 Giugond e poculond.

91.

Leu scadenavan spadas,
 Glischavan las corazzas,
 Vegnevan enqualgadas
 Fendidas las cavazzas.

92.

Mâ leu er operavan
 Matronas venerablas,
 Il glin, il fin, filavan
 Dunschallas schî amablas.

93.

Ed ellas giu tondevan
 La launa della tschutta,
 Ellas surcusevan
 Antipendi per caplutta.

94.

Ellas èr tagliavan
 Or résti per ils orfens,

Ellas èr turschavan
Furnada paun pils orfens.

95.

Bargevan ed uravan
Pils babs e per ils spus,
Cû quels ô cavalcavan
Tier harnischs prigulus.

96.

Ellas salidavan
Cun maun schî grazius,
Cû 'ls cars lû returnavan
A casa glorijs.

97.

Buc pauc lû scadenavan
Cuschinas, tgaminadas,
Sur flommas sebarsavan
Las tscharvas engarschadas.

98.

Las meisas lû schemevan
Sut ils vischals de zinn,
Mâ quels dabot perdevan
Lur bien contegn, il vin.

99.

Las printgas resonavan
En laud della victoria,
Las stivas seornavan
Cun verds tschupials de gloria.

100.

In diember trubadurs
Sunavan e cantavan,
E gnanc quels cantadurs
Il vin in tec spargnavan !

101.

Quei tut ha viu, udiu
Nies schiember ella preit
E gleiti survegniu
Vess sez in pau la seit.

102.

El sez ha raquintau,
Ad el savein nus crer,
El ei in um tschentau
E quei ch'el di, ei ver.

103.

El tschontscha scô in cudisch
Ch'ei screts sin pergament,
Tier el hai dau las dudisch,
Siu plaid ha fundament.

104.

Ha screet in toc historia
El cudiſch tablegiau,
Tenî el en memoria,
El bein ha meritau. —

105.

Ed ussa 's el vargaus
Il prenci-pégn, il schiember,
Mâ el vegn compignaus
Da *truscals* en grond diember.

* * *

106.

Quels fan da serviturs,
Suenter van trottond,
En laud de lur signurs
Van legramein cantond.

107.

Ils *Truscals* ein altists,*
Sopran fa *Dascharina*,
Tuts contan scô solists
Cun vuſch sonor e fina:

108.

„Veseis ils nos herox,
Co 'ls van leu a cavagl?
Quels ein gleiti tocs,
Udis il lur sunagl?

* Gaistännli, Gaisföreli.

109.

Mâ els van èr sur mar,
 Han discuvrétg las navs ;
 Tgei lesses pomai far,
 Sch'els dessen buc las travs ?

110.

Nu' fussen casas brinas,
 Las caras dil Grischun,
 Sch'ei vess mai dau neginas
 Miscalgias el Grischun ?

111.

Cun vus han els fatg bien,
 Cû fuvas pigns affons,
 Mess vus savens en sien
 Cun ils emprems ballons !

112.

Puspei fan bien cun vus,
 Cû vegn la liunga sien,
 Els dattan ge a vus
 Davos vestgiu schî bien !

113.

Nos gronds ein er nudai
 El cudisch de historia,
 Els fuvan ge curclai
 Da vegl enneu cun gloria.

114.

Els eran consecrai
 A Neptun, diu de mar,
 Vegnevan ge 'duvrai
 Per domignar la mar.

115.

Cû Corinth celebrava
 Ses giucs schî gloriis,
 Da nus ins empristava
 Ils matgs victorius.

116.

Ils Romans tschentavan
 Nus guardia sper la bara,

Ils Germans duvravan
Nus auters per altara.

117.

Speronza dilsлагаuns,
Ell'ei lû vegnida
Plî tard tier ils christgauns
Entira, complenida.

118.

Vus nus tschenteis sil tètg
De vossa casa nova,
Nus rebattin camètg,
Cû in ureci mova.

119.

Sur sava della spusa
Stendis nossa verdur,
Per render plî pompusa
Ad ella la honur.

120.

Porta triumfala,
Adina en verdur,
Speronza immortala
Che lai mai dar la flur.

121.

Per nus ell'ei medaglia,
Che vein da Diu, nies rètg,
Ell'ei sia pagaglia
Per 'ver ad el dau tètg.

122.

Cû 'l Segner sin viadi
Fuv' per sontgas Pastgas,
Nus vein tier in stempradi
Aviert sur el las frastgas.

123.

Cheu ha 'l siu maun alzau
E ha nus benediu ;
Da lû vegn conservau
A nus il verd vestgiu.

124.

La nostra sort plî sontga
 Perquei vegn da *Nadal*:
 Lû essan plonta sontga
 Che porta dultsch regal.

125.

En sia terlischur
 Lû porscha *nies pigniel*
 A vus la *biala flur*,
Vegnida giu da tschiel."

(Continuaziun suonda.)

